

**ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
HORNÉ OBDOKOVCE
SPRÁVA
O HODNOTENÍ ÚPD**

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE HORNÉ OBDOKOVCE

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	14
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	18
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	18
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	14
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	39
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	47
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	50
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	55
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	56
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	57
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	65
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	65
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	65

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Horné Obdokovce

2. Sídlo

Obecný úrad, Horné Obdokovce č. 389, 956 08 Horné Obdokovce

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

MVDr. Jana Martonková, starostka obce

Obecný úrad

Horné Obdokovce č. 389, 956 08 Horné Obdokovce

tel.: 038 / 53 18 121

e-mail: obec.h.obdokovce@wircom.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing.arch. Karol Ďurenec

tel.: 0905 492 881

e-mail: durenec@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE HORNÉ OBDOKOVCE – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Nitriansky

Okres: Topoľčany

Obec: Horné Obdokovce

Katastrálne územie: Horné Obdokovce, Obsolovce

3. Dotknuté obce

- Obec Lužany, Obecný úrad, Lužany č. 33, 956 07 Veľké Ripňany
- Obec Hajná Nová Ves, Obecný úrad, 956 03 Hajná Nová Ves č. 76
- Obec Horné Štitáre, Obecný úrad, Horné Štitáre č. 75, 956 03 Hajná Nová Ves
- Obec Urmince, Obecný úrad, 956 02 Urmince č. 493
- Obec Ludanice, Obecný úrad, SNP 448/69, 956 11 Ludanice
- Obec Dvorany nad Nitrou, Obecný úrad, 956 11 Dvorany nad Nitrou č. 13
- Obec Kamanová, Obecný úrad, Kamanová č. 127, 956 12 Preseľany
- Obec Čermany, Obecný úrad, Čermany č. 6, 956 08 Horné Obdokovce
- Obec Malé Ripňany, Obecný úrad, Malé Ripňany č. 87, 956 07 Veľké Ripňany
- Obec Veľké Ripňany, Obecný úrad, Poštová č. 461, 956 07 Veľké Ripňany

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie E. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania, J. Vuruma 1, 949 01 Nitra

- Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Topoľčany, Pozemkový a lesný odbor, Nám. L. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
- Okresný úrad Topoľčany, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. L. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
- Okresný úrad Topoľčany, Odbor krízového riadenia, Nám. L. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
- Okresný úrad Topoľčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. L. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
- Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Topoľčanoch, Stummerova 1856, 955 01 Topoľčany
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Topoľčany, Krušovská 1357, 955 01 Topoľčany
- Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 73 Prievidza
- Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Ponitrie, Samova ul. 3, 949 01 Nitra

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Horných Obdokovciach

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží v značnej vzdialenosti od štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Horné Obdokovce preto nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Vzhľadom k skutočnosti, že možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú minimálne, bolo v hodnotenej ÚPD nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa sústreďuje v zastavanom území a jeho okolí, ktoré obklopuje zo všetkých strán. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov tejto najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Podľa druhu pozemku ide zväčša o ornú pôdu a záhrady. Pre rozvojové plochy č. 1 a 2 už bol v rámci urbanistickej štúdie udelený súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery. Rozvojová plocha č. 10 je podľa stavu KN navrhovaná na zastavaných plochách. Na zastavané plochy, resp. na nepoľnohospodársku pôdu zasahuje aj značná časť rozvojových plôch č. 11 a 12. Z týchto dôvodov tu nedochádza k novým záberom poľnohospodárskej pôdy.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce. V zastavanom území obce sú okrem prieluk navrhované rozvojové plochy č. 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15 a sčasti aj rozvojové plochy č. 5 a 9.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Pre účely verejnoprospešných stavieb (ČOV, zberný dvor, rozšírenie cintorína, športový areál) sú rezervované rozvojové plochy č. 11, 12, 13, 14, 15.

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti ÚPD vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		
				spolu v ha	Z toho	
					Skupina BPEJ	výmera ha
1	Horné Ob- dokovce	bývanie	4,8610	0		
2	Horné Ob- dokovce	bývanie (BD)	0,4906	0		
3	Horné Ob- dokovce	bývanie	0,9354	0,9354	0147202/6. 0144002/3.	0,5337 0,4017
4	Horné Ob- dokovce	bývanie	0,2590	0,2590	0147202/6.	0,2590
5	Horné Ob- dokovce	bývanie	1,6580	1,6069	0147202/6.	1,6069
6	Horné Ob- dokovce	bývanie	0,2455	0,2455	0147302/6.	0,2455
7	Horné Ob- dokovce	bývanie	2,9530	2,9030	0147202/6. 0147402/6.	1,9664 0,9366
8	Horné Ob- dokovce	bývanie	2,1300	2,1300	0147302/6. 0147402/6.	1,1485 0,9815
9	Horné Ob- dokovce	bývanie	6,7720	6,7720	0144002/3. 0147202/6.	5,6340 1,1380
10	Horné Ob- dokovce	bývanie	3,1230	0		
11	Horné Ob- dokovce	šport	1,2590	0,2623	0147202/6.	0,2623
12	Horné Ob- dokovce	cintorín	1,0190	0,6653	0147202/6.	0,6653
13	Horné Ob- dokovce	zb. dvor	0,2067	0,2067	0147202/6. 0144002/3.	0,1403 0,0664
14	Horné Ob- dokovce	ČOV	0,1861	0,1861	0144002/3.	0,1861
15	Obsolovce	ČOV	0,0488	0,0488	0111002/3.	0,0488
Prie- luky ČD	Horné Ob- dokovce	bývanie	1,2483	1,2483	0144002/3. 0147202/6.	1,0200 0,2283
Prie- luky KD	Horné Ob- dokovce	bývanie	0,5182	0,5182	0147202/6.	0,5182
Prie- luky HO	Horné Ob- dokovce	bývanie	0,4530	0,4530	0144002/3. 0147202/6. 0147302/3.	0,2226 0,0624 0,1680
Prie- luky OB	Obsolovce	bývanie	0,7896	0,7896	0147202/6. 0144202/3.	0,4758 0,3138
Spolu				19,2301		

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

V obci Horné Obdokovce je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Vodovod bol vybudovaný v rokoch 1989 – 1994. Prívod vody je napojený v obci Kamanová na Ponitriansky vodovod. Vodovod je súčasťou skupinového vodovodu Horné Obdokovce, z ktorého sú tiež zásobované obce Čermany a Horné Štitáre. Prívodná a rozvodná sieť je vybudovaná z potrubia z rôznych materiálov – oceľ, PVC s celkovou dĺžkou 9378 m. Z verejného vodovodu je zásobovaná väčšina domácností.

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 90 834 m³ na 99 864 m³ v roku 2035 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	90 834	99 864
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	2,880	3,167
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	4,609	5,067
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	8,295	9,120

3. Suroviny

V riešenom území sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia, dobývacie priestory ani iné objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Horné Obdokovce je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Z vonkajších elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k transformačným staniciam. V obci je 8 transformačných staníc, z toho 4 v jadrovej časti obce a po 1 v častiach

Obsolovce, Čermianska domovina, Bodok a Dolina. Transformačné stanice sú stožiarové. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám. Južne od zastavaného územia obce Horné Obdokovce prebieha koridor VVN 220 kV V274 Križovany – Bystričany. Koridor je potrebné rezervovať pre výstavbu nového vedenia 2x400 kV ZVN, pričom sa koridor rozšíri zo súčasných 55 m na 80 m, vrátane ochranného pásma.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. V zmysle zámeru obytnej zóny sa navrhovala nová kiosková transformačná stanica s výkonom 250 kVA. Vzhľadom k návrhu ďalších rozvojových plôch je však potrebný vyšší výkon transformačnej stanice: 400 kVA. Prípojka pre napájanie novej transformačnej stanice sa zriadi odbočením VN linky zo stĺpa linky č. 235. Zvýšené nároky na spotrebu elektrickej energie vyplývajúce z návrhu ďalších rozvojových plôch a prieluk v existujúcej zástavbe budú pokryté z existujúcich transformačných staníc. V prípade transformačnej stanice TS-1 bude potrebné zvýšenie výkonu jej transformátora na 630 kVA (z dôvodu návrhu rozvojových plôch č. 5, 6, 7, 8). Transformačná stanica TS-4 v časti Čermianska domovina bude mať výkon zvýšený na 400 kVA (z dôvodu návrhu rozvojovej plochy č. 9). Návrh rozvojovej plochy č. 10 v miestnej časti Bodok si vyžiada zvýšenie výkonu existujúcej transformačnej stanice na 400 kVA. Ostatné transformačné stanice ostávajú bez potreby zvyšovania ich inštalovaného výkonu.

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre prevádzkové objekty zberného dvora, ČOV, nového športového areálu a rozšírenia cintorína je spotreba elektrickej energie určená na základe odhadu. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 704 kW.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1, 2, 3, 4	80 b.j.	252
5	13 b.j.	41
6, 7, 8	37 b.j..	117
9	32 b.j.	101
10	18 b.j.	57
11	–	5
12	–	2
13	–	5
14	–	5
15	–	2
prieluky	37 b.j.	117
Spolu		704

Zemný plyn

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná distribučná sieť. Obec je plne plynofikovaná od roku 1998. Zemným plynom je zásobovaná z vysokotlakového plynovodu VTL DN 150 PN25 Kamanová – Veľké Ripňany, prípojkou DN 80 PN 25, ktorá je ukončená regulačnou stanicou v Horných Obdokovciach o výkone 2000 m³/h. Ďalšie regulačné stanice sú pri Obsolovciach a pri Veľkých Ripňanoch. Distribučná sieť v obci Horné Obdokovce je strednotlaková, budovaná z materiálu oceľ, PE. Z Horných Obdokoviec pokračujú prepojovacie strednotlakové plynovody do obce Horné Štitáre a ďalej do obce Hajná Nová Ves, ako aj do obcí Čermany, Kamanová; z Obsoloviec do obcí Lužany a Malé Ripňany.

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou, kde sa navrhujú nové strednotlakové plynovody.

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je 526 225 m³/rok.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

Rekapitulácia maximálneho prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	54 b.j.	75,6	130950
2	14 b.j.	19,6	33950
3	9 b.j.	12,6	21825
4	3 b.j.	4,2	7275
5	13 b.j.	18,2	31525
6	3 b.j.	4,2	7275
7	19 b.j.	26,6	46075
8	15 b.j.	21	36375
9	32 b.j.	44,8	77600
10	18 b.j.	25,2	43650
prieluky	37 b.j.	51,8	89725
Spolu		303,8	526225

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Horné Obdokovce menej výhodnú polohu mimo hlavných dopravných ťahov. Dopravnú obsluhu obce zabezpečujú výlučne cesty III. triedy. V relatívnej blízkosti, údolím rieky Nitra však vedie multimodálny koridor, reprezentovaný v súčasnosti cestou I. triedy, železnicou a výhľadovo aj rýchlostnou cestou R8.

V zmysle podkladov NDS, a.s. sú v hodnotenej ÚPD navrhované výhľadové koridory pre rýchlostnú cestu R8 Nitra – Topoľčany – Bánovce nad Bebravou. Vzhľadom na neukončený proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a projekčnej prípravy sú výhľadovo navrhované viaceré alternatívne trasy, ktoré zasahujú do k.ú. Horné Obdokovce z východu.

Riešeným územím prechádzajú cesty III. triedy: č. III/1706 Veľké Ripňany – Horné Obdokovce – Ludanice a č. III/1681 Horné Obdokovce – Čakajovce. Okrajovo katastrálnym územím na krátkom úseku prechádza aj cesta II. triedy č. II/514, z ktorej však riešené územie nie je dopravne napojené.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je v Ludaniciach (11 km) na trati č. 122 Nové Zámky – Prievidza. Najbližšie dopravné letiská sa nachádzajú v Bratislave a v Piešťanoch.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Kostru dopravnej siete obce Horné Obdokovce tvoria cesty III. triedy. Tvoria os zastavaného územia jadrovej obce, ako aj miestnych častí Obsolovce a Čermianska

domovina. V zastavanom území časti Horné Obdokovce cesta III. triedy mení smerové vedenie vo viacerých zákrutách. Miestne komunikácie tvoria čiastočne zokruhovanú sieť, slepé sú len dve dlhšie komunikácie na južnom okraji obce. V miestnej časti Obsolovce cestu III/1708 kolmo pretínajú viaceré miestne komunikácie. Sú vedené priamo, dve z nich sú zokruhované, ostatné predstavujú slepé komunikácie bez otočísk, prípadne pokračujú ďalej ako poľné cesty. Miestna časť Bodok je dopravne obsluhovaná dvomi miestnymi komunikáciami, ktoré sa napájajú na cestu III/1706. Dlhšia z nich má na konci vybudované otočisko. Miestna časť Čermianska domovina je dopravne obsluhovaná výlučne z cesty III/1681, kde je po oboch jej stranách líniová zástavba.

Miestne komunikácie sa zaraďujú do najnižších funkčných tried C3, D1. Stav miestnych komunikácií je vyhovujúci a zväčša vyhovujú aj ich šírkové parametre. Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa navrhujú dobudovať, resp. rekonštruovať v kategóriách MOK 7/30, MOK 6/30. Súčasne je potrebné odstrániť líniové, prípadne bodové dopravné závady. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované a rozšírené tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch č. 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10 je potrebné vybudovať nové miestne komunikácie. Len prieluky a rozvojová plocha č. 6 sú dopravne prístupné z existujúcej miestnej komunikácie a rozvojová plocha č. 3 z cesty III/1681. Navrhuje sa vybudovanie siete miestnych komunikácií funkčnej triedy C3, kategórie MO 7/30 (MO 6/30). Komunikačnú sieť ďalej doplnia návrhy kratších úsekov upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Celková dĺžka navrhovaných komunikácií je 3514 m.

Navrhované miestne komunikácie sú riešené prevažne ako dopravné okruhy. Do ich úplného dobudovania a zokruhovania je však potrebné aplikovať dočasné riešenie v podobe obrátisk. Obrátiská je potrebné vybudovať aj na niektorých miestnych komunikáciách – existujúcich i navrhovaných (v rozvojových plochách č. 5 a 10).

Nespevnenými komunikáciami – poľnými cestami sú dopravne obsluhované celky ornej pôdy v rámci katastrálneho územia. Účelová komunikácia do obce Horné Štitáre sa navrhuje rozšíriť v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami a so spevneným povrchom. Súčasne sa navrhuje ako trasa pre cyklistickú dopravu.

Celkový prehľad navrhovaných komunikácií

Lokalizácia	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
rozvoj. pl. 1	C3 – MO 7/30	704
	D1 – MOU	157
	D1 – MOU	148
rozvoj. pl. 2, 4	C3 – MO 7/30	138
rozvoj. pl. 5	C3 – MO 7/30	196
	D1 – MOU	100
	D1 – MOU	45
rozvoj. pl. 7, 8	C3 – MO 7/30 (rozšírenie a prebudovanie exist. cesty)	737
rozvoj. pl. 9	C3 – MO 7/30	975
rozvoj. pl. 10	C3 – MO 7/30	254
predĺženie MK v m.č. Obsolovce	C3 – MO 7/30	60

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Celková dĺžka chodníkov v obci je 5,1 km. Ich stav je prevažne nevyhovujúci a na niektorých úsekoch majú chodníky nedostatočnú šírku. Chodníky sú vybudované na väčšine prieťahu ciest III. triedy zastavaným územím obce miestnych častí Obsolovce a Horné Obdokovce a pri niektorých miestnych komunikáciách. Existujúce chodníky sa navrhujú na rekonštrukciu a rozšírenie v súlade s STN 73 6110.

Chodníky chýbajú pri ceste III. triedy od cintorína v časti Horné Obdokovce a úplne absentujú v časti Čermianska domovina. Chodníky pre chodcov pozdĺž ciest III. triedy sa v hodnotenej ÚPD navrhujú dobudovať v celom zastavanom území obce a tiež vybudovať chodník medzi Hornými Obdokovcami a miestnou časťou Čermianska domovina.

V nových rozvojových plochách – obytných uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované, ani tu nie sú vyznačené cyklistické trasy. Navrhuje sa vybudovanie cyklistickej trasy v trase existujúcej poľnej cesty do obce Horné Štitáre cez Bodok. Ďalej sa v zmysle ÚPN regiónu navrhuje vyznačiť cyklotrasy po cestách III. triedy, v smere do obcí Čermany, Ludanice, Veľké Ripňany - cez miestnu časť Obsolovce. Na ceste III. triedy, vzhľadom na minimálne intenzity dopravy, nie je zatiaľ potrebná segregácia dopravy a so samostatným cyklistickým chodníkom je vhodné uvažovať až výhľadovo.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v ťažiskových priestoroch v časti Horné Obdokovce pri zariadeniach občianskej vybavenosti (pri obecnom úrade, predajniach), ako aj pri cintoríne a bytových domoch. V časti Obsolovce sa parkoviská nachádzajú len pri cintoríne a hospodárskom dvore. Parkoviská kapacitne postačujú súčasným potrebám.

Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asphaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Plochy statickej dopravy (parkovisko) sa navrhujú vybudovať pri cintoríne (jeho navrhovanom rozšírení) a pri navrhovanom športovom areáli. V tejto polohe sa navrhuje parkovisko s kapacitou cca 30 stojísk. Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nenavrhujú sa žiadne nové plochy pre výrobné prevádzky. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov a stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity drobného výrobného zariadenia. Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

Obec Horné Obdokovce nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu ani čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníkami jednotlivých nehnuteľností. Vlastné čistenie splaškových vôd má vybudované len zariadenie sociálnych služieb.

V obci Horné Obdokovce i v jej miestnych častiach Obsolovce, Bodok a Čermianska domovina sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém. Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia PVC DN 150 mm. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Z miestnej časti Čermianska domovina sa navrhuje vybudovanie výtlačného potrubia na dopravu splaškov do vyššie položeného miesta gravitačnej stoky. Ďalšie čerpace stanice budú v časti Obsolovce a v centrálnej časti Horných Obdokoviec. Navrhovaný kanalizačný zberač v úseku medzi Bodokom a Hornými Obdokovcami bude potrebné vzhľadom na malé prietoky splaškových vôd umelo preplachovať proti usadzovaniu a zanášaniam potrubia, resp. na vrcholový úsek v Bodoku zapojiť prípojky s napojením dažďových vôd zo striech.

Splaškové vody z obce Horné Obdokovce a jej miestnych častí Bodok a Čermianska domovina budú čistené v navrhovanej čistiarni odpadových vôd na južnom okraji obce, poniže vodnej nádrže. Pre tento účel sa navrhuje rozvojová plocha č. 14. Recipientom vyčistených splaškových vôd bude Perkovský potok. Možné je aj riešenie čistenia odpadových vôd v spoločnej ČOV v rámci aglomerácie. V prípade miestnej časti Obsolovce sa vzhľadom na topografické pomery navrhuje vybudovanie samostatnej ČOV

pri vodnom toku Hlavinka, ktorý bude aj recipientom vyčistených splaškových vôd. Pre túto ČOV je navrhnutá rozvojová plocha č. 15.

Návrh riešenia splaškovej kanalizácie vychádza prevažne z projektovej dokumentácie „Horné Obdokovce – stoková sieť a ČOV“ z roku 2002, kde sa však navrhovalo vybudovanie len jednej centrálnej ČOV v Horných Obdokovciach, pričom z miestnej časti Obsolovce bolo navrhované výtlačné potrubie. Návrh samostatnej ČOV v miestnej časti Obsolovce bol prevzatý zo staršej projektovej dokumentácie „Horné Obdokovce – kanalizácia a ČOV“ z roku 1994.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2035) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 99 864 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	99 864
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	3,167
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ max}$ (l/s)	5,067
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ min}$ (l/s)	9,120

3. Odpady

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Netriedený komunálny odpad sa v obci pravidelne zbiera a odváža na regionálnu skládku odpadu Bojná. Triedenie odpadu sa uskutočňuje priamo v domácnostiach do vriec. Triedia sa plasty, papier, textil, kovy a sklo. Zber železného šrotu, drobného stavebného odpadu uskutočňuje obec 2x ročne.

V návrhu územného plánu obce sú zahrnuté odporúčania rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Navrhuje sa plocha pre zberný dvor s kompostoviskom č. 13. V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu – osobitne pre zber komunálneho zmesového odpadu, kovov, papiera, skla, plastov, bio-odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia (t.j. do roku 2035) dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhdnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 5 odvezených skládok – z nich 3 sa nachádzajú v zastavanom území obce Horné Obdokovce, 1 pri vodnej nádrži Horné Obdokovce a 1 v osade Bodok. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia medzi opatreniami na zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje okrem iného „uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie divokých skládok“.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Navrhované riešenie územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom ani vibráciami. V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest je pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž ciest III. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž cesty III. triedy hodnotená ÚPD odporúča orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Uvedené platí pre existujúcu zástavbu v prípade prestavieb a náhradnej výstavby po asanovaných objektoch, ako aj pre navrhované rozvojové plochy č. 1, 3 a čiastočne č. 9.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – takmer celé riešené územie je zaradené do oblasti so stredným radónovým rizikom, s výnimkou menších ostrovčekov s nízkym radónovým rizikom. Návrh územnoplánovacej dokumentácie preto stanovuje ako podmienku „pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia“.

Podľa mapy seizmických oblastí na území SR (STN 73 0036) je riešené územie zaradené do oblasti s intenzitou seizmického ohrozenia 6° MSK-64. V blízkom okolí neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave, preto je územie možno hodnotiť ako stabilné s pomerne nízkym rizikom seizmickej aktivity.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Horné Obdokovce relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie pre územný plán obce Horné Obdokovce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. príslušnými katastrálnymi územiami Horné Obdokovce a Obsolovce. Obe katastrálne územia spolu vytvárajú kompaktný celok. Spolu majú výmeru 2290,3 ha. Hustota osídlenia dosahuje 68 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Lužany, k.ú. Hajná Nová Ves, k.ú. Horné Štitáre, k.ú. Urmince – na severe
- k.ú. Ludanice, k.ú. Mýtina Nová Ves (časť obce Ludanice), k.ú. Dvorany nad Nitrou – na východe
- k.ú. Kamanová, k.ú. Čermany, k.ú. Malé Ripňany – na juhu
- k.ú. Veľké Ripňany – na západe

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou bez nápadných ohraničujúcich prvkov. Na juhovýchodnom okraji prebieha po vrcholovej časti pahorkatiny, na krátkych úsekoch hranicu tvoria drobné vodné toky a okraje lesných remízok. Na západe siaha katastrálne územie Obsolovce takmer až po zastavané územie obce Veľké Ripňany.

Zastavané územie pozostáva z viacerých samostatných častí. Okrem väčších celkov zastavaného územia obce Horné Obdokovce a miestnej časti Obsolovce majú vlastné zastavané územie vymedzené aj časti Čermianska domovina, Bodok a ďalšie výrobné areály. Zastavané územie obce zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Uvedené členenie odráža aj rozdelenie riešeného územia do 4 základných sídelných jednotiek (ZSJ): Horné Obdokovce, Obsolovce, Bodok, Čermianska domovina.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Obec Horné Obdokovce (okres Topoľčany, Nitriansky kraj) leží uprostred Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na strednom toku Perkovského potoka. Pozdĺžne úvalinami rozčlenené chrbty tvoria mladotreťohorné usadeniny pokryté sprašou.

Reliéf je málo členitý, pahorkatinový, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 165 do 253 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje v údolnici Perkovského potoka na hranici s k.ú. Čermany,

najvyššiu na juhovýchodnom okraji na kóte Sekera, na hraniciach s k.ú. Kamanová. Stred obce Horné Obdokovce je vo výške 167 m n.m.

Riešené územie náleží z orografického hľadiska do geomorfologického celku Podunajská pahorkatina, podcelku Nitrianska pahorkatina, časti Bojnianska pahorkatina. Jej mierne zvlneň povrch vytvára sústava paralelných chrbtov striedajúcich sa s eróznymi dolinami. Výškové denivelizácie v danom území dosahujú približne 30 m.

Horninové prostredie

Na geologickej stavbe širšieho okolia obce sa podieľajú viaceré geotektonické jednotky – tatrity, mezozoické komplexy a terciérna výplň výbežkov Podunajskej panvy. Tento predkvartérny podklad je miestami prikrýť sedimentmi štvrtohôr.

Tektonické štruktúry ovplyvňujúce morfológický ráz územia vznikli až za neogénnej vrásnivej periódy. Zo stratigrafického hľadiska patria najstaršie horniny nachádzajúce sa v podloží Nitrianskej pahorkatiny paleozoiku. Z litologického hľadiska ide o biotitické granodiority, pegmatity a granity, ako i metamorfované horniny a to ruly, svory a fility, patriace tatrídnu kryštalíniku. Nad kryštalínikom leží viac ako 200 m mocné súvrstvie mezozoika, ktoré bolo na základe litologickej charakteristiky a ich postupnosti priradené k tatriku, a to k tribečskej sérii. Spodný trias je zastúpený súvrstvom kremítych pieskovcov až zlepcov s hrúbkou 15 m, nad ktorými je uložená vrstva werfénstých bridlíc rovnakej mocnosti. Stredný trias tvorí asi 90 m mocné súvrstvie gutensteinských vápencov, dolomitov a raumsanských dolomitov. Paleogén zastúpený borovským súvrstvom karbonatíkych brekíi dosahuje mocnosť viac ako 100 m. Najmocnejšie súvrstvie predstavuje komplex neogénnych sedimentov s celkovou hrúbkou cca 1500 m. Najstarší stupeň báden je z litologického hľadiska tvorený vrstvami aleuritov a drobnozrnných až hrubozrnných pieskovcov. Nadložný sarmat je zastúpený vrstvami ílov, jemno až strednozrnných pieskovcov a zlepcov. Panón tvoria vápnité íly až ílovce, piesčité aleurity a jemnozrnné pieskovce. Podobný litologický vývoj má i pont, ktorý leží v jeho nadloží. Najvrchnejší stupeň neogénu dáak, je tvorený súvrstvom vápnitých ílov, pieskov a rozpadavých pieskovcov. Najmladším stratigrafickým celkom, ktorý súvisle pokrýva staršie útvary sú kvartérne sedimenty. V pahorkatinnej časti územia je kvartér vo vývoji spraší a sprašových hlin.

Podľa inžiniersko geologickej rajonizácie patrí predmetné územie do regiónu neogénnych tektoníkych vkleslín.

2. Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia celé riešené územie spadá do teplej oblasti, do okrsku T4 teplého, mierne suchého, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T4 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C.

Priemerná ročná teplota dosahuje 10,1 °C. Priemerná teplota vzduchu v júli je 19,9 °C. Najchladnejším mesiacom je január s teplotou – 2,9 °C.

Podľa množstva úhrnu zrážok patrí riešené územie do mierne suchej klímy. Z ročného chodu priemernej relatívnej vlhkosti je zrejmé, že najväčšia hodnota je dosahovaná v zimných mesiacoch, najnižšia v letných mesiacoch. Priemerná ročná hodnota vlhkosti sa pohybuje okolo 76 %. Priemerné ročné zrážky dosahujú 607 mm.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. V širšom okolí veterné pomery ovplyvňuje Nitrianska pahorkatina a okolité pohoria Tribeč a Považský Inovec. Charakteristická je premenlivá cirkulácia vzduchu, pričom najväčšiu početnosť výskytu majú vetry severného smeru. Územie je pomerne dobre prevetrávané.

Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri. Územie je v zóne s priemerným počtom do 50 dní so snehovou pokrývkou, s priemernou mocnosťou snehovej pokrývky 8-9 cm.

Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Topolčany

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
10,1	-2,9	1,3	4,6	11,5	13,8	18,1	19,9	20,2	15,1	11,6	5,4	1,0

Zdroj: SHMÚ

Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Topolčany

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
607	37	37	40	36	63	72	77	61	40	48	51	45

Zdroj: SHMÚ

Priemerná rýchlosť vetra v m/s – stanica Topolčany

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
	1,1	1,4	1,4	1,3	1,3	1,0	1,3	1,3	1,2	1,0	1,3	1,1

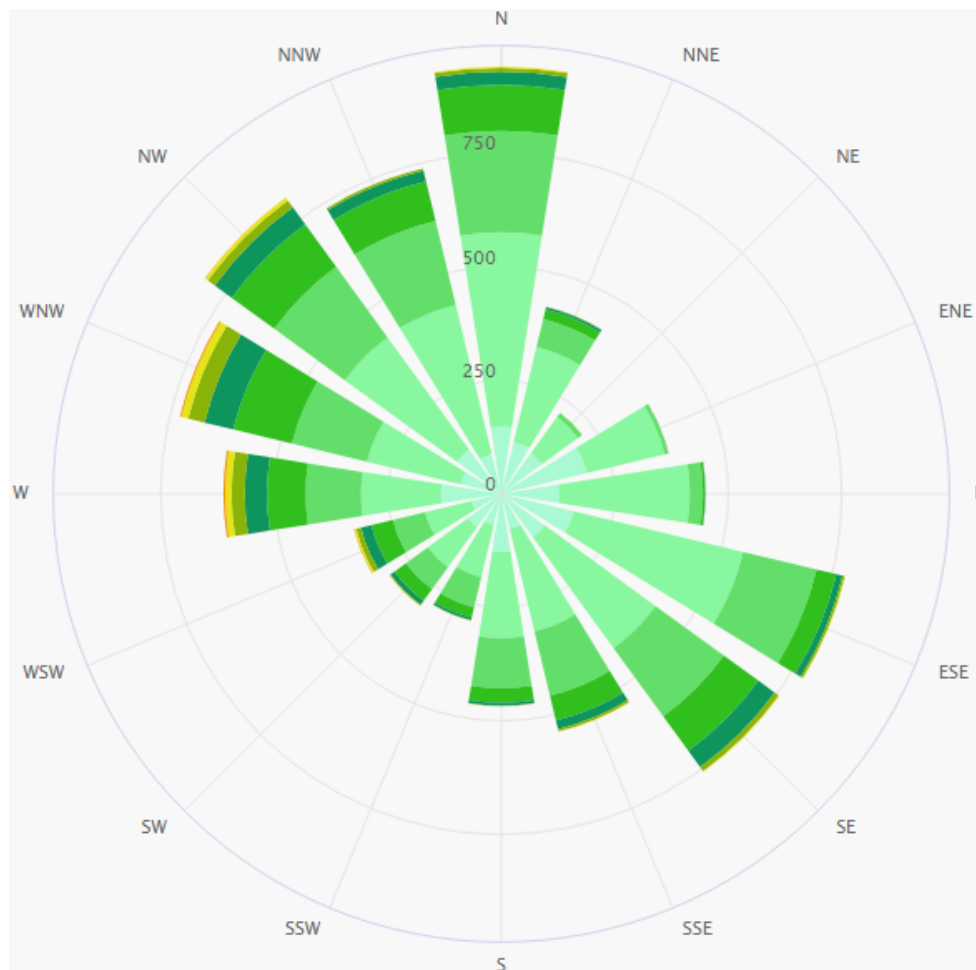
Zdroj: SHMÚ

Početnosť smerov vetra – stanica Topolčany

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezv.
57	119	82	53	67	82	60	114	366

Zdroj: SHMÚ

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska čistoty ovzdušia patrí okres Topoľčany medzi menej postihnuté okresy v rámci Nitrianskeho kraja. V okrese je evidovaných viac ako 250 zdrojov znečistenia ovzdušia, z toho viac ako 20 veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo od 90. rokov k výraznému poklesu emisií. Dôvodom tohto vývoja bol útlm priemyslu, jeho ekologizácia a plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov v obci a okolitých sídlach. V posledných rokoch oživením priemyselnej výroby dochádza k opätovnému rastu emisií. Na ovzdušie okresu Topoľčany má okrem vlastných zdrojov vplyv i dosah najväčšieho znečisťovateľa ovzdušia v okrese Prievidza – Elektráreň Nováky, ktorá je najväčším producentom emisií SO_2 v SR. Prieniku emisií na územie okresu Topoľčany napomáhajú klimaticko-geografické pomery. V obci Horné Obdokovce sa nenachádzajú žiadne stredné ani veľké zdroje znečisťovania ovzdušia.

Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Topoľčany podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2011	17,441	3,321	123,737	37,906	22,729
2012	21,253	2,731	186,710	49,408	23,790
2013	25,418	5,874	192,159	54,314	30,309
2014	29,844	5,722	180,918	40,206	27,539
2015	29,314	4,757	177,912	37,354	24,686

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Z hydrologického hľadiska spadá riešené územie do povodia rieky Nitry. Je odvodňované Perkovským potokom, ktorý je ľavostranným prítokom Radošinky. Celková dĺžka Perkovského potoka je 20,7 km. Pramení v Bojnianskej pahorkatine severne od obce Horné Štitáre v nadmorskej výške okolo 215 m n. m. V pramennej oblasti preteká Kobyho dolinou, následne napája vodné nádrže Horné Štitáre a Bodok. Potom napája ďalšiu vodnú nádrž Horné Obdokovce, preteká územím tzv. Čermianskeho močiara a vzápätí napája vodnú nádrž Hruboňovo. Ústi do Radošinky pri obci Zbehy v nadmorskej výške 142 m n. m.

Riešeným územím ďalej pretekajú, resp. tu pramenia ďalšie drobné vodné toky. Z k.ú. Horné Štitáre priteká tok Bodok, ktorý sa vlieva do rovnomennej vodnej nádrže. Cez miestnu časť Obsolovce tečie Hlavinka, ktorá priteká z k.ú. Lužany.

Vodné stavy tokov a ich prietoky kolíšu v priebehu roka v závislosti od klimatických pomerov. V dlhodobom priemere sú najvyššie vodné stavy a prietoky dosahované v mesiacoch február a marec v čase topenia snehov a minimá v septembri a októbri. Vzhľadom k skutočnosti, že v riešenom území pramenia, sú prietoky na týchto tokoch minimálne a v suchších obdobiach sú takmer bez vody.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je Perkovský potok (číslo hydrologického poradia 4-21-12-049) zaradený do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

V riešenom území sa nachádzajú dve menšie vodné nádrže Bodok (s objemom 80 100 m³) a Horné Obdokovce (s objemom 88 200 m³). Okrem vodohospodárskej funkcie sa využívajú ako chovné vodné plochy pre rybolov. Vodné plochy (vrátane vodných tokov) majú výmeru 32,9 ha, t.j. 1,4 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu NQ 071 – neogén Nitrianskej pahorkatiny.

Podzemné vody neogénnych sedimentov sú viazané na polohy pieskov, pieskocov, štrkov a zlepcov, v miestach kde je ich podložie tvorené málo priepustnými sedimentmi neogénu. Ich hladina sa pohybuje v hĺbkach 8 - 12 m pod terénom vo vrcholovej časti pahorkov a v hĺbkach 1 - 4 m na ich svahoch. Smer prúdenia podzemnej vody je k miestnym eróznym bázam, ktoré predstavujú miestne toky. Kvartérne sedimenty územia tvorené deluviálnymi hlinami a sprašovými hlinami majú nízku hydrogeologickú hodnotu a nevytvárajú podmienky k akumulácii a cirkulácii väčšieho množstva podzemných vôd.

Z kvartérnych sedimentov územia sú najzvodnenejšie aluviálne náplavy Perkovského potoka, ktoré svojou dobrou pórovou priepustnosťou vytvárajú vhodné podmienky k akumulácii a cirkulácii väčšieho množstva podzemných vôd. Podzemná voda aluviálnych náplavov sa viaže na polohy štrkov, štrkopieskov a pieskov, miestami zahlinených, ktorých mocnosť sa pohybuje do 8 m. V nich vytvára súvislý vodný horizont s voľnou, resp. čiastočne napätou hladinou v hĺbke 2 – 4 m pod terénom.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. V okrese je evidovaných 8 minerálnych prameňov – Norovce (2), Prašice, Tesáre, Tvrdomestice (2), Jacovce, Topoľčany.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody vo vodných tokoch je závislá na prietoku a je nepriaznivo ovplyvňovaná nelegálne vypúšťanými odpadovými splaškovými vodami z domácností, dažďových kanalizácií, ako aj vyplavovanými zložkami z pesticídov a zložkami z priemyselných a organických hnojív. Podrobné údaje o kvalite vody v Perkovskom potoku ani v ostatných tokoch nie sú k dispozícii. Analýzy kvality povrchových vôd sa vykonávajú iba na veľkých vodných tokoch a vodných nádržiach s objemom nad 1 mil. m³.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Kvalita podzemnej vody je značne závislá na hĺbke horizontu, pričom s hĺbkou dochádza k zvyšovaniu celkovej mineralizácie. V znečistení podzemných vôd sa odráža aj znečistenie povrchových vôd a pôdy predovšetkým v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby.

5. Pôdne pomery

Z hľadiska pôdnych typov sú v riešenom území vyvinuté dva typy pôd. Pozdĺž vodných tokov (Perkovského potoka) sa vyvinuli úzke pásy fluvizemí. Na sprašovej pahorkatine vznikli hnedozeme. Na kvartérnom podklade zastúpenom sprašami vznikli hnedozeme, stredne ťažké – hlinité s pomerne vysokým obsahom uhličitanov okolo 10-15 %.

Charakteristické je ich zrnitostné zloženie s viac ako 40% hrubého prachu a viac ako 50% celkového prachu a menej ako 20% piesku. Pôdna reakcia je neutrálna až alkalická.

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 44 – hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké
- 47 – regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, so zmytým profilom hnedozeme, stredne ťažké, v komplexe prevládajú regozeme
- 50 – hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom) na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Najkvalitnejšiu pôdu v katastrálnych územiach Horné Obdokovce a Obsolovce podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ: 0144002.

Na časti ornej pôdy sú vybudované hydromelioračné opatrenia (odvodnenia).

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy úvalín so sklonom nad 5°, ktoré sú využívané ako orná pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou.

Pri úplnej absencii vegetácie zriedkavo dochádza k veternej erózii pôd na Nitrianskej pahorkatine. Keďže v území prevládajú stredne ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná. Potenciálnym zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba, hnojenie organickými a chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín.

6. Fauna, flóra

Z hľadiska fyto geografického členenia (Atlas krajiny 2002) riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Podľa zoografického členenia (Atlas krajiny 2002) patrí do provincie Vnútrokarpatské zníženy, Panónskej oblasti (Panonikum), juhoslovenského obvodu s dunajským okrskom lužným (Podunajská nížina) alebo pahorkatinovým (Podunajská pahorkatina).

Lesná vegetácia

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka pokrýva vrcholové časti pahorkatiny. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).
- nížinné hygrofilné dubovo-hrabové lesy (*Cr – Querco-robori-Carpinetum*, syn. *Farxino pannonici-Carpinetum*) – pokrýva svahy pahorkatiny. Jednotka je charakteristická spoločenstvami drevín a rastlín: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), zob vtáci obyčajný (*Ligustrum vulgare*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), fialka podivuhodná (*Viola mirabilis*)
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek – tvrdé lužné lesy (*U – Ulmenion*) – nachádzajú sa pozdĺž Perkovského potoka. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny s bohatým a druhovo pestrým bylinným porastom brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*), baza čierna (*Sambucus nigra*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), veternica iskerníkovitá (*Anemone Ranunculoides*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou. Nachádzajú sa tu len malé plochy lesíkov, ktoré majú charakter lesných remízok na poľnohospodárskej pôde alebo obklopujú vodné nádrže.

Z hľadiska drevinovej skladby lesných pozemkov majú najväčšie zastúpenie cer (35%), dub (15%), a borovica (15%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej agát, jaseň, jelša, lipa, topoľ šlachtený. Lesy sa využívajú výlučne ako hospodárske lesy. Lesné plochy majú výmeru 155,6 ha, t.j. 6,8% z výmery katastrálnych území.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza na poľnohospodárskej pôde, kde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Ide hlavne o rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu pozdĺž medzí a poľných ciest a v danom území aj v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Líniový doprovod vodným tokom dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrbí (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinej etáže je častá ruža šíповá (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov.

Trvalé trávne porasty

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú len na malých plochách pozdĺž vodných tokov.

Trvalé trávne porasty majú výmeru len 4,2 ha, t.j. 0,2 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Orná pôda

Orná pôda má dominantný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy, ako aj na celkovej výmere riešeného územia. Práve agrocenózy na ornej pôde, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlšie, vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu.

Orná pôda má výmeru 1850,5 ha, t.j. 80,8 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Trvalé kultúry

Z trvalých kultúr sa tu nachádzajú ovocné sady (slivkový a čerešňový sad) na výmere 77,8 ha, t.j. 3,4% z celkovej výmery katastrálnych území. Vinice sú len na zanedbateľnej výmere 463 m².

Sídlná vegetácia

Najvýznamnejšiu plochu sídelnej zelene predstavuje park pri kaštieli. Ide o prírodno-krajinársky park, ktorý je druhovo bohatý, ale v narušenom stave. Nachádza sa tu lipa, javor, brest, platan, orech, pagaštan, ako aj ľaliovník tulipánokvetý a cyprušteľ Larsonov.

Ostatná vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch, na záhumienkoch. Záhrady majú celkovú výmeru 50,8 ha, t.j. 2,2 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Drevinová vegetácia na verejných priestranstvách sa sporadicky nachádza v rozšíreniach ulíc a miestami pozdĺž potoka. Drevinová skladba výsadby verejnej zelene je rôznorodá – tvorí ju breza, agát, lipa, topoľ, okrasné a ovocné dreviny, menej vhodná je výsadba ihličnatých drevín – tuja, smrek, borovica, smrekovec.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územia Horné Obdokovce, Obsolovce

Druh pozemku / výmera v m ²	k.ú. Horné Obdokovce	k.ú. Obsolovce	Spolu
orná pôda	13553779	4951662	18505441
chmeľnice	0	0	0
vinice	463	0	463
záhrady	385060	122890	507950
ovocné sady	766951	10682	777633
trvalé trávne porasty	21787	19856	41643
lesné pozemky	1546889	9356	1556245
vodné plochy	263552	65051	328603
zastavané plochy a nádvoría	852161	216975	1069136
ostatné plochy	101099	14600	115699
spolu – k.ú.	17491741	327323	22902813

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Živočíšstvo

V riešenom území a v jeho užšom zázemí sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia a lúky – charakteristickým druhom cicavcov polí a lúk je zajac poľný (*Lepus europeus*), syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*)
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový (*Passer domesticus*), sýkorka obyčajná (*Parus major*) a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež bledý (*Erinaceus romanicus*)

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je až na sprievodnú vegetáciu tokov zbavená pôvodného vegetačného

krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

V krajinnej štruktúre Nitrianskej pahorkatiny prevažujú horizontálne prvky (polia, dopravné koridory). Modelácia terénu je typická pre pahorkatinné prostredie – terén je mierne zvlnený, vytvára údolia a nevýrazné chrbty. Územie je zbrázdnené údolnými nivami potokov. Ide o úzke nivy tokov s brehovými porastmi v rôznych vývinových štádiách sprievodnej vegetácie. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. V širšom okolí je dobre viditeľná silueta pohoria Považský Inovec s masívom vrchu Marhát (749 m.n.m.) s rozhľadňou. Zreteľná je aj silueta protihľehého pohoria Tribeč.

Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce Horné Obdokovce je teda poľnohospodárska pôda v podobe veľkoblokových honov – lánov. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú ojedinele sa vyskytujúce prvky líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia, remízky, brehové porasty tokov. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav – prvky viazané na vodný tok a poľné cesty. Významnú krajinársku funkciu plnia vodné nádrže. V rámci zastavaného územia obce sa medzi harmonicky pôsobiace prvky scenérie krajiny jednoznačne zaraďuje rozsiahly krajinársky park pri kaštieli.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinnej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne. Za takýto prvok možno považovať rozsiahly hospodársky dvor v priamom susedstve kaštieľa a parku. Ďalej sú to nadzemné elektrické vedenia 220 kV, v menšej miere aj vedenia 22 kV. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety technických zariadení, komínov a pod.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Riešené územie sa vyznačuje v rámci okresu priemernou až podpriemernou ekologickou stabilitou. Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- historický park pri kaštieli
- vodné toky – Perkovský potok a drobné vodné toky, vrátane brehových porastov a sprievodnej nelesnej vegetácie
- vodné plochy – vodné nádrže Horné Obdokovce a Bodok s brehovými porastmi
- línie nelesnej drevinovej vegetácie – pozdĺž poľných ciest a hraníc pôdnych celkov
- lesné porasty

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy.

Je tu evidovaná lokálne významná mokraď – Vodná nádrž Bodok (na výmere 70 000 m²), s vlhkomilnou vegetáciou a hniezdiskami vodného vtáctva.

V lesných porastoch západne a severne od zastavaného územia obce je evidovaný výskyt prioritného biotopu európskeho významu Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (*91GO) a biotopu európskeho významu Ls3.4 Dubovo-cerové lesy (91MO).

Žiadne nové chránené územia sa nenavrhujú na vyhlásenie.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami územného systému ekologickej stability (ÚSES) sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov sú v riešenom území definované viaceré menšie lesné remízky ako potenciálne biocentrá regionálneho významu:

- RBc Líščie – biocentrum tvorí lesný porast vo vrcholovej časti pahorkatiny na hranici s katastrálnym územím obce Ludanice
- RBc Osmina – biocentrum tvorí lesný porast vo vrcholovej časti pahorkatiny medzi časťami Obsolovce a Horné Obdokovce
- RBc Devina – biocentrum predstavuje lesný porast na svahu západne od zastavaného územia obce Horné Obdokovce
- RBc Dvanásťka – biocentrum tvorí lesný porast s prameniskom vodného toku v blízkosti osady Bodok

Podľa uvedeného dokumentu riešeným územím vedú viaceré biokoridory regionálneho významu:

- RBk Bodok – Malé Dvorany – biokoridor regionálneho významu vedie po hraniciach katastrálneho územia (s k.ú. Horné Štitáre). Južná časť biokoridoru kopíruje tok Bodok. Je v súčasnosti v zásade funkčná, lesný porast je však len z jednej strany toku Bodok. Severná časť potenciálneho biokoridoru nad prameňom toku Bodok je v súčasnosti tvorený len ornou pôdou, je preto potrebné vysadiť pás líniovej zelene s nárazníkovým pásom trvalého trávneho porastu. Biokoridor bude ďalej pokračovať severným smerom cez k.ú. Horné Štitáre až do k.ú. Malé Dvorany.
- RBk Perkovský potok – os kombinovaného terestricko-hydrického biokoridoru regionálneho významu tvorí Perkovský potok. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú nedostatočne vyvinuté. Potrebné je dobudovanie nárazníkového pásu trvalých trávnych porastov s krovinovou vegetáciou. Nad vodnou nádržou Bodok pokračuje po prítoku Perkovského potoka Bodok a ďalej poľnohospodárskou pôdou ako RBk Bodok – Malé Dvorany. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce, kde je potrebné ponechať pás ochrannej verejnej zelene.
- RBk Hlavinka – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor miestneho významu reprezentuje rovnomenný tok, ktorý v riešenom území preteká okrajom miestnej časti Obsolovce. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú nedostatočne vyvinuté. Potrebné je dobudovanie nárazníkového pásu trvalých trávnych porastov s krovinovou vegetáciou. Stresovým faktorom je susedstvo so zastavaným územím a hospodárskym dvorom v Obsolovciach, ako aj križovanie cesty III. triedy.
- RBk Líščie – Hrabina – biokoridor regionálneho významu je navrhovaný po východnej hranici riešeného územia, po vrchole pahorku, ktorý je rozvodnicou Perkovského potoka a Nítry. Podmienkou funkcie biocentra je výsadba lesného pásu s trvalými trávnyimi porastmi, medzi lesnými porastmi v lokalitách Hrabiny a Líščie, ktorý budú plniť funkciu biocentier regionálneho významu.
- RBk Bodok – Líščie – terestrický biokoridor vedie úvalinou prítoku toku Bodok, kde je dostatočne vyvinutý porast drevinovej vegetácie. Posledný úsek, ktorý vedie vrcholovou časťou pahorkatiny, je orná pôda bez vegetácie. Tu je potrebná výsadba lesného pásu s trvalými trávnyimi porastmi, až po lesný porast v lokalite Líščie, ktorý bude plniť funkciu biocentra regionálneho významu.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradňového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- MBc Bodok – biocentrum miestneho významu bude tvoriť existujúca vodná nádrž Bodok, spolu s brehovými porastmi a pomerne rozsiahlym lesom. Zvyšná (menšia) časť spadá do k.ú. Horné Štitáre.

- MBc Vodná nádrž Horné Obdokovce – biocentrum miestneho významu bude tvoriť existujúca vodná nádrž (tzv. rybník), spolu s brehovými porastmi a okolitou vegetáciou.
- MBc Obsolovce - biocentrum miestneho významu tvorí menší lesný porast pri toku Hlavinka a rovnomennom biokoridore regionálneho významu
- MBc Hrachovisko - biocentrum miestneho významu tvorí menší lesný porast na svahu juhovýchodne od zastavaného územia obce Horné Obdokovce

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- MBk Osmina – Devina – terestrický biokoridor miestneho významu sa navrhuje medzi dvomi biocentrami, po trase čiastočne existujúceho stromoradia, ktoré je potrebné doplniť a posilniť o krovinovú vegetáciu a pás trvalých trávnych porastov oddeľujúcich biokoridor od ornej pôdy
- MBk Osmina – Dvanásťka – terestrický biokoridor miestneho významu sa navrhuje medzi dvomi biocentrami, po trase čiastočne existujúceho stromoradia, ktoré je potrebné doplniť a posilniť o krovinovú vegetáciu a pás trvalých trávnych porastov oddeľujúcich biokoridor od ornej pôdy
- MBk Kamanovská domovina – terestrický biokoridor sa navrhuje v eróznej ryhe paralelne s ulicou nazývanou Kamanovská domovina. Biokoridor sa navrhuje predĺžiť až po navrhované biocentrum. V tomto úseku je potrebné založenie línie stromovej a krovinovej vegetácie na ornej pôde.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia poľných ciest a líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde na hraniciach pôdnych celkov
- plochy verejnej zelene a záhumienkov v zastavanom území obce
- park pri kaštieli
- drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Prvý výraznejší nárast počtu obyvateľov obec zaznamenala medzi rokmi 1880 a 1890, no až do konca 1. svetovej vojny počet obyvateľov obcí Horné Obdokovce a Obsolovce stagnoval. V 20. rokoch 20. storočia však dochádza k prudkému rozmachu a súčasne rastu počtu obyvateľov. Rast sa nezastavil ani po II. svetovej vojne. Kulminoval v roku 1960, keď mali obe vtedy ešte samostatné obce spolu 1980 obyvateľov. Od tohto obdobia sa datuje najprv pozvoľný a v 80. rokoch 20. storočia už výrazný populačný úbytok, napriek skutočnosti, že obec Horné Obdokovce plnila funkciu strediska miestneho významu. V 90. rokoch 20. storočia sa populácia stabilizovala nad úrovňou 1600 obyvateľov. Po roku 2010 však opäť dochádza k poklesu, tentoraz pod úroveň 1600 obyvateľov. K 31.12.2016 mala obec Horné Obdokovce 1516 obyvateľov.

Migračná bilancia obce v sledovanom období rokov 2006 – 2016 bola vyrovnaná: 352 prisťahovaných : 350 odsťahovaných. To svedčí o istej atraktivite obce, aspoň v porovnaní s okolitými vidieckymi obcami. Hlavným faktorom atraktivity obce je vybudovaná občianska vybavenosť, relatívne kvalitné životné prostredie. Hlavnou disparitou, ktorá sa uplatňuje ako brzda rozvoja, sú deficity technickej infraštruktúry a nevyhovujúce dopravné spojenie.

Prirodzený pohyb bol v sledovanom období rokov 2006 – 2016 charakteristický silným prirodzeným úbytkom. Počet zomretých takmer dvojnásobne prevyšoval počet narodených v pomere 246 : 133. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval už nepriaznivú hodnotu – 75,6. Podľa všeobecnej interpretácie až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Horné Obdokovce spĺňa. Preto do roku 2035 prognózuje stabilizáciu počtu

obyvateľov až mierny nárast k úrovni 1700 – 1800 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	m.č. Horné Obdokovce	m.č. Obsolovce	Horné Obdokovce - spolu
1869	426	198	624
1880	497	186	683
1890	960	156	1116
1900	820	196	1016
1910	787	209	996
1921	975	295	975
1930	1027	284	1270
1940	1205	351	1556
1948	1280	387	1667
1961	1582	398	1980
1970	1532	390	1922
1980			1862
1991			1610
2001			1656
2011		270	1556

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Rok	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1556
z toho muži	811
z toho ženy	745
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	180
Počet obyvateľov v produktívnom veku	1138
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	238

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vývoj počtu narodených, zomrúlych, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomretí	pristahovaní	vystahovaní	Počet obyvateľov k 31.12.
2006	10	23	32	19	1651
2007	6	13	42	98	1599
2008	12	21	35	22	1603
2009	14	22	43	21	1617
2010	9	23	29	31	1601
2011	11	26	23	38	1571
2012	20	26	20	15	1570
2013	11	16	30	25	1570
2014	20	32	22	23	1522
2015	14	26	48	35	1523
2016	6	18	28	23	1516
Spolu	133	246	352	350	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 99,2% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	česká	rusínska	nezistená
	1510	4	3	3	38

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 95,1% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	1401	11	16	49	79

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 48,2%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo, neskôr priemysel. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne

došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 370 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 264 obyvateľov. Nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 58 obyvateľov.

V súčasnosti v obci nie sú väčší zamestnávateľia. Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina odchádza za prácou najmä do Topoľčian, Nitry, v menšej miere aj do ďalších okolitých obcí a miest. Za prácou odchádzalo 613 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 81,7%. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	750
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	48,2
- pracujúci (okrem dôchodcov)	619
- pracujúci dôchodcovia	18
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	34
- nezamestnaní	107
- študenti	107
- osoby v domácnosti	5
- dôchodcovia	411
- príjemcovia kapitál. príjmov	1
- iná a nezistená	60
- deti do 16 rokov	194

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Väčšina zariadení sa sústreďuje v miestnej časti Horné Obdokovce, v hlavnom prevádzkovom uzle v blízkosti kaštieľa.

Základná škola s materskou školou tvorí jeden právny subjekt. Je plnotriedna (pre 1-9. ročník) s kapacitou 450 žiakov, ktorá je využitá na 30%. V budove základnej školy sa nachádza aj obecná knižnica, jedáleň a školská družina. Materská škola je dvojtriedna, s kapacitou 38 detí, ktorá je plne využitá. Od roku 2005 je umiestnená v areáli základnej školy. V areáli sú športové ihriská i detské ihrisko. Zdravotnícke služby sú v obci poskytované v zdravotnom stredisku, v ktorom sú ambulancie praktického lekára a stomatóloga. Je tu tiež lekárneň. Sociálne služby reprezentuje Zariadenie sociálnych služieb, situované v kaštieli (zriaďovateľom je VÚC) a Domov dôchodcov a sociálnych služieb pre seniorov (nezisková organizácia založená obcou).

Z nekomerčnej vybavenosti je v obci obecný úrad, pošta, dve požiarne zbrojnice, dva cintoríny s domom smútku, dva kultúrne domy – po jednom v miestnej časti Horné

Obdokovce a Obsolovce. Kultúrne domy sa prenajímajú za účelom organizovania kultúrno-spoločenských a iných príležitostných aktivít. V obci sú dva kostoly, v Horných Obdokovciach sa však na bohoslužby nevyužíva kostol na cintoríne, ale kaplnka, ktorá je súčasťou kaštieľa.

V obci sa nachádzajú 4 obchody s potravinami, z ktorých 2 obchody sú obecné, 1 prevádzkuje COOP Jednota a 1 obchod má vo vlastníctve súkromný podnikateľ. V obci sa nachádza predajňa s textilom, kaderníctvo a 4 pohostinstvá. V miestnej časti Obsolovce je zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti len obchod s potravinami a rozličným tovarom, pohostinstvo. V časti Čermianska domovina je tiež obchod s potravinami a rozličným tovarom.

Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti je v obci tu pošta, dve maloobchodné predajne potravín a rozličného tovaru a dve pohostinské zariadenia. Verejné stravovacie zariadenia sa tu nenachádza.

Výrobné funkcie nie sú výraznejšou mierou zastúpené. Dominantnou výrobnou aktivitou je poľnohospodárska výroba na poľnohospodárskej pôde, t.j. primárny sektor. Pôdu obhospodaruje poľnohospodárske družstvo, ktoré sa okrem rastlinnej výroby zaoberá aj živočíšnou výrobou. Z rastlinnej výroby sa orientuje na pestovanie obilia, pšenice, jačmeňa, významná je aj orientácia na ovocinárstvo (slivkový a čerešňový sad). V rozsiahlom hospodárskom dvore v Horných Obdokovciach je mechanizačné stredisko i chov cca 300 ks dojníc. Družstvo zamestnáva 42 zamestnancov.

Sekundárny sektor reprezentujú len prevádzky drobných výrobných služieb STEMOSTEEL, spol. s r. o. (kovovýroba), TopFood Slovakia s.r.o. Obsolovce (potravinárska výroba majonéz, polotovarov – v konkurze). Špecifický segment predstavujú spoločnosti Dajo SK, s.r.o. (vnútroštátna nákladná cestná doprava), Doznako, s.r.o. (dopravné značenie).

Materiálno-technická základňa cestovného ruchu nie je vybudovaná. Nie sú tu žiadne značkované turistické trasy, rekreačné zariadenia, chatové osady ani ponuka ubytovania. Pre športové aktivity obyvateľov obce i kultúrno-spoločenské akcie sa využíva športový areál v centre obce. V roku 1996 bol zrekonštruovaný - vybudovalo sa oplotenie a tribúna. Športový areál pozostáva z dvoch futbalových ihrísk. Futbalové ihrisko je aj v miestnej časti Obsolovce. V roku 2014 sa vybudovali dve detské ihriská, z toho jedno v miestnej časti Obsolovce. Pre oddychové aktivity obyvateľov slúži malý park v centre obce s okrasnými drevinami a fontánou.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Na území obce Horné Obdokovce sa nachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

- kaštieľ, novoklasicistický z 2. štvrtiny 17. storočia, 4-krídlový uzavretý pôdorys (č. ÚZPF 163/1) a park prírodnokrajinársky založený 1877 (č. ÚZPF 163/2)
- mauzóleum rod. Stummer - kaplnka Panny Márie Pomocnice (č. ÚZPF 164/1), secesia, z r. 1896-98, štvorcového pôdorysu; oplotenie s bránou okolo mauzólea, secesné (č. ÚZPF 164/2); sadovnícka úprava v areáli mauzólea (č. ÚZPF 164/3)
- socha zmučeného Krista, ľudová práca z roku 1654, pred obcou (č. ÚZPF 165/1)

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Nachádzajú sa tu aj ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami:

- kostol Panny Márie Nanebovzatej, z roku 1804, empírový
- kaplnka Panny Márie Karmelskej, z roku 1732, barokovo-klasicistická
- kostol sv. Jána Krstiteľa, v Obsolovciach, z roku 1806, empírový
- pomník padlým z I. svetovej vojny

V riešenom území nie sú evidované archeologické lokality, existenciu archeologických nálezísk však nemožno vylúčiť.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov ohrozujú strety so stresovými faktormi – líniovými stavbami technickej a dopravnej infraštruktúry (cesty III. triedy, nadzemné elektrické vedenia), prechod zastavaným územím. Plošným ohrozením funkčnosti existujúcich i potenciálnych (navrhovaných) prvkov ÚSES je mimoriadne intenzívna poľnohospodárska výroba v ich bezprostrednom okolí.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy a vodných zdrojov v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, najmä pri veľkoblokovom systéme hospodárenia na ornej pôde, používaní poľných hnojísk. Medzi rizikové faktory kontaminácie pôd možno zaradiť aj odvádzanie nečistených odpadových vôd do recipientov, chov hospodárskych zvierat. Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné a invázne dreviny, hlavne agát biely (*Robinia pseudoaccacia*).
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je vznik drobných smetísk, zaburinených alebo devastovaných plôch v zastavanom území a v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania. Najvýznamnejším ohrozujúcim faktorom sú netesné žumpy a úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do potoka, nakoľko tu nie je vybudovaná splašková kanalizácia.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Horné Obdokovce nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov najmä v oblasti dopravy a technickej infraštruktúry s identifikovanými nepriamymi vplyvmi:

- návrh vybudovania chodníkov pre chodcov v zastavanom území obce, najmä pozdĺž prietahov ciest III. triedy zastavaným územím obce a do časti Čermianska domovina
- návrh vybudovania / vyznačenia cyklistických trás, s prepojením do okolitých obcí
- návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, doplnenia siete miestnych komunikácií
- návrh výstavby kanalizácie v obci s čistením odpadových vôd – zlepši hygienické podmienky a zvýši komfort obyvateľov
- návrh napojenia nových rozvojových plôch aj na ostatné inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod
- stanovenie zásad pre výstavbu obytných budov na území so stredným radónovým rizikom v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. a vyhlášky č. 528/2007 Z.z.
- stanovenie opatrení pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy
- doplnenie jednej novej autobusovej zastávky pre zabezpečenie dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu uvažuje zvýšenie počtu obyvateľov na 1779, zo súčasnej úrovne 1516 obyvateľov.

Značné nároky na riešenie obytnej funkcie vyplývajú z viacerých faktorov - mimoriadne vysokej obložnosti bytov, relatívne nízkeho podielu neobývaných bytov a vyrovnanej migračnej bilancie. Významným faktorom je aj zrýchľujúci sa ekonomický rozvoj regiónu, pričom ďalší výrazný rozvojový impulz pre rozvoj sídelnej osi Nitra – Topoľčany sa očakáva od spustenia výroby v automobilovom závode Jaguar v Nitre. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne

pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Rozvojové plochy vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú maximálnu kapacitu 217 bytových jednotiek. V prípade väčších pozemkov alebo nižšieho záujmu o využitie zadných častí záhrad však bude reálny prírastok bytového fondu nižší. Predpokladá sa tiež, že dôjde k znižovaniu obložnosti bytového fondu, ktorá je v obci veľmi vysoká. Do roku 2035 je reálne uvažovať so znížením obložnosti až na 2,7. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu trvale obývaných bytov a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(442 + 217) \times 2,7 = 1779$.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	54	I.
2	14	I.
3	9	I.
4	3	I.
5	13	I.
6	3	I.
7	19	II.
8	15	II.
9	32	II.
10	18	II.
prieluky	37	I.
Spolu	217	

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy. Stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat do 0,5 VDJ (veľkej dobytčej jednotky) v obytnom území jadrovej časti obce, do 1 VDJ v miestnych častiach obce (Obsolovce, Bodok, Čermianska domovina). V centrálnej zóne obce drobnochov nie je povolený.

Významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo budú mať návrhy investičných zámerov sociálnej infraštruktúry. Ide o návrh nového celoobecného športového areálu, návrh oddychových plôch s verejnou zeleňou a detskými ihriskami, ako aj odporúčaná revitalizácia a dotvorenie verejných priestranstiev. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže

počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu a znižovanie konkurencieschopnosti územia.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Geodynamické javy typu zosuvov sa v riešenom území nenachádzajú, z tohto dôvodu žiadne vplyvy nemožno predpokladať.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyvolá žiadne priame ani nepriame vplyvy tohto druhu.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových lokalít pre bytovú výstavbu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia. V obytnom území obce je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy. Stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat v obytnom území a jeho navrhovanom rozšírení. Stanovením

uvedených regulatívov sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Riešenie zdôrazňuje potrebu zachytávať vodu v zastavanom území, preferovať priepustné povrchy vytvorené z retenčnej dlažby.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú situované mimo území povodňového ohrozenia. Súčasne sa navrhujú opatrenia na ochranu zastavaného územia pred svahovými vodami, ako aj špecifické krajinnokoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny.

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd. Opatrenie bude mať pozitívny priamy vplyv na vodné pomery.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 19,23 ha. Uvažujú sa zábery pôd 3. a 6. skupiny kvality podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Zábery lesných pozemkov sa neuvažujú.

Vzhľadom k skutočnosti, že možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú minimálne, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde. Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa sústreďuje v zastavanom území a jeho okolí, ktoré obklopuje zo všetkých strán. Nebolo preto možné vyhnúť sa návrhu záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by zrejme neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepcného podkladu.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Vzhľadom k tomu, že významnejšie spoločenstvá flóry a fauny sa viažu na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a do týchto plôch činnosti a stavby podľa územného plánu obce Horné Obdokovce nezasahujú, negatívne vplyvy na faunu a flóru sa nepredpokladajú. Návrh taktiež nezasahuje do oblasti lokálne významnej mokrade s biotopmi vlhkomilnej vegetácie ani do lesných biotopov európskeho významu v lesných porastoch západne a severne od zastavaného územia obce.

Návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu miestnych biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom izolovania výrobných a skladových areálov od okolitého obytného územia. Líniová zeleň sa navrhuje aj po obvode zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia, čím sa kompozične zafixuje pôdorys sídla voči okolitej krajine.

Krajinný obraz mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v zastavanom území obce a jeho navrhovanom rozšírení. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej urbanistickej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. To znamená, že ide o nepriamy pozitívny vplyv na krajinu a súčasne urbanisticko-architektonické hodnoty a pamiatky.

Nezanedbateľný vplyv na krajinu by mala mať aj trasa výhľadovo plánovanej rýchlostnej cesty R8. Tá však zatiaľ nie je stabilizovaná v definitívnom koridore, pričom len niektoré varianty prechádzajú k.ú. Horné Obdokovce („hlavná“ trasa rýchlostnej cesty podľa ÚPN regiónu riešeným územím neprechádza). Hodnotenie vplyvov rýchlostnej cesty na životné prostredie je predmetom samostatného procesu EIA, preto sa v tejto správe hodnotením vplyvov uvažovanej rýchlostnej cesty osobitne nezaobráame.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

Nakoľko sa v k.ú. Horné Obdokovce nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny ani chránené územia sústavy Natura 2000, konštatujeme nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované všetky relevantné ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína a jeho navrhovaného rozšírenia
- ochranné pásmo navrhovaných čistiarní odpadových vôd
- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, vysokotlakový plynovod a regulačná stanica plynu, vodovodné a kanalizačné potrubia
- cestné ochranné pásma ciest II. triedy a III. triedy, ako aj výhľadovo plánovanej rýchlostnej cesty
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národné kultúrne pamiatky, ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk.

Návrh vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu vychádzať z pôvodných zastavovacích štruktúr a z tradičnej urbanistickej mierky vidieckej zástavby. Z tohto dôvodu sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Horné Obdokovce nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Horné Obdokovce neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	0
Vplyvy na klimatické pomery	-	0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy	0-1
	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy	1
	negatívny nepriamy	1-2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	priamy vplyv	0-1
	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy	1
	pozitívny nepriamy	1-2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy	0-1
	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu obce Horné Obdokovce, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a mimo území navrhovaných na ochranu.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- po výruboch nepôvodných borovicových porastov obnovovať listnatý alebo zmiešaný les
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z. (najmä agátu bieleho)
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- renaturalizovať skanalizované vodné toky
- renaturalizovať pôvodné / degradované mokrade
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES

- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES

2. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu zeleň a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, napr. orba po vrstevnici, zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy, upraviť spôsob členenia pôdy na pôdne celky
- zostavovať oševné plány v súlade s danou potrebou ochrany pôdy tak, aby zvýšil podiel viacročných krmovín a znížil podiel tzv. silážnych plodín na ornej pôde
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- eliminácia nepriaznivých účinkov kontaktu vodných tokov s poľnohospodárskou pôdou a zastavaným územím obce založením nárazníkových pásov s funkčnými brehovými porastmi, trvalými trávnymi porastmi a sprievodnou drevinovou vegetáciou
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

3. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizácia a výsadba línii zelene (stromoradií a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinovou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvedy medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž cesty III. triedy
- dobudovať systém dažďových rigolov vo väzbe na zastavané územie obce

- vybudovanie splaškovej kanalizácie v obci s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia

4. Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- údržba a dosadba zelene pozdĺž toku potokov zastavaným územím
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- v navrhovaných obytných plochách umožniť rozvoj funkčnej zelene so stromami a kríkovými porastmi (uprednostniť pôvodné druhy drevín a krovín), ktoré budú bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí
- postupné nahradenie alergénnych drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- postupné nahradenie kompozične a krajinársky nevhodných drevín v zastavanom území obce (najmä ihličnatých drevín) okrasnými listnatými drevinami

Viacere z uvedených opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric, opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha, opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok). Konkrétne ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, opatrenia proti erózii a zosuvom pôdy, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredia je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete
 - hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Horné Obdokovce spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Horné Obdokovce v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina nových rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, zaraďuje do obytného územia. Ich vymedzením sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Nové plochy pre bývanie sa navrhujú hlavne v jadrovej časti obce. Najväčšie rozvojové plochy pre výstavbu sa navrhujú na južnom okraji obce, na pozemkoch vo vlastníctve obce. Lokalita sa nachádza medzi zastavaným územím a vodnou nádržou Horné Obdokovce. Návrh je prevzatý z obecného zámeru výstavby obytnej zóny. Uvažuje s 54 stavebnými pozemkami pre rodinné domy a 3 pozemkami pre bytové domy. V navrhovanom riešení ho reprezentujú rozvojové plochy č. 1 (pre rodinné domy) a č. 2 (pre bytové domy). V jadrovej časti obce sa okrem toho navrhujú aj menšie rozvojové plochy – č. 3, 4, 5, 6, 7, 8 s celkovou kapacitou pre 62 rodinných domov.

V záujme priestorovo rovnomerného rozvoja územia sa výstavba navrhuje aj v častiach Čermianska domovina, Bodok a v lokalite Kamanovská domovina. Na bývanie sú určené plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce. V miestnej časti Čermianska domovina sa navrhuje rozvojová plocha č. 9, ktorou sa vytvorí paralelná ulica za existujúcou zástavbou pre 32 rodinných domov. V miestnej časti Bodok sa v rámci rozvojovej plochy č. 10 počíta s výstavbou 18 rodinných domov. Okrem toho sa navrhuje aj intenzifikačná výstavba na voľných prielukách.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru

centrálnej zóny obce. Nová rozvojová plocha č. 12 je vymedzená pre rozšírenie cintorína v jadrovej časti obce.

Z hľadiska rozvoja športu a rekreácie prináša hodnotená ÚPD návrh nového športového areálu – na voľnej ploche medzi areálom základnej školy a cintorínom, v rozsahu rozvojovej plochy č. 11. Okrem toho odporúča rozvíjať agroturistiku a cykloturistiku. V návrhu ÚPD sú zahrnuté návrhy viacerých cyklistických trás do okolitých obcí Horné Štitáre, Čermany, Veľké Ripňany, Ludanice. V súvislosti s návrhom nových obytných zón sa počíta s novými oddychovými plochami s verejnou zeleňou, detskými ihriskami a prvkami drobnej architektúry - v blízkosti vodnej nádrže (rybníka) a v časti Kamanovská domovina.

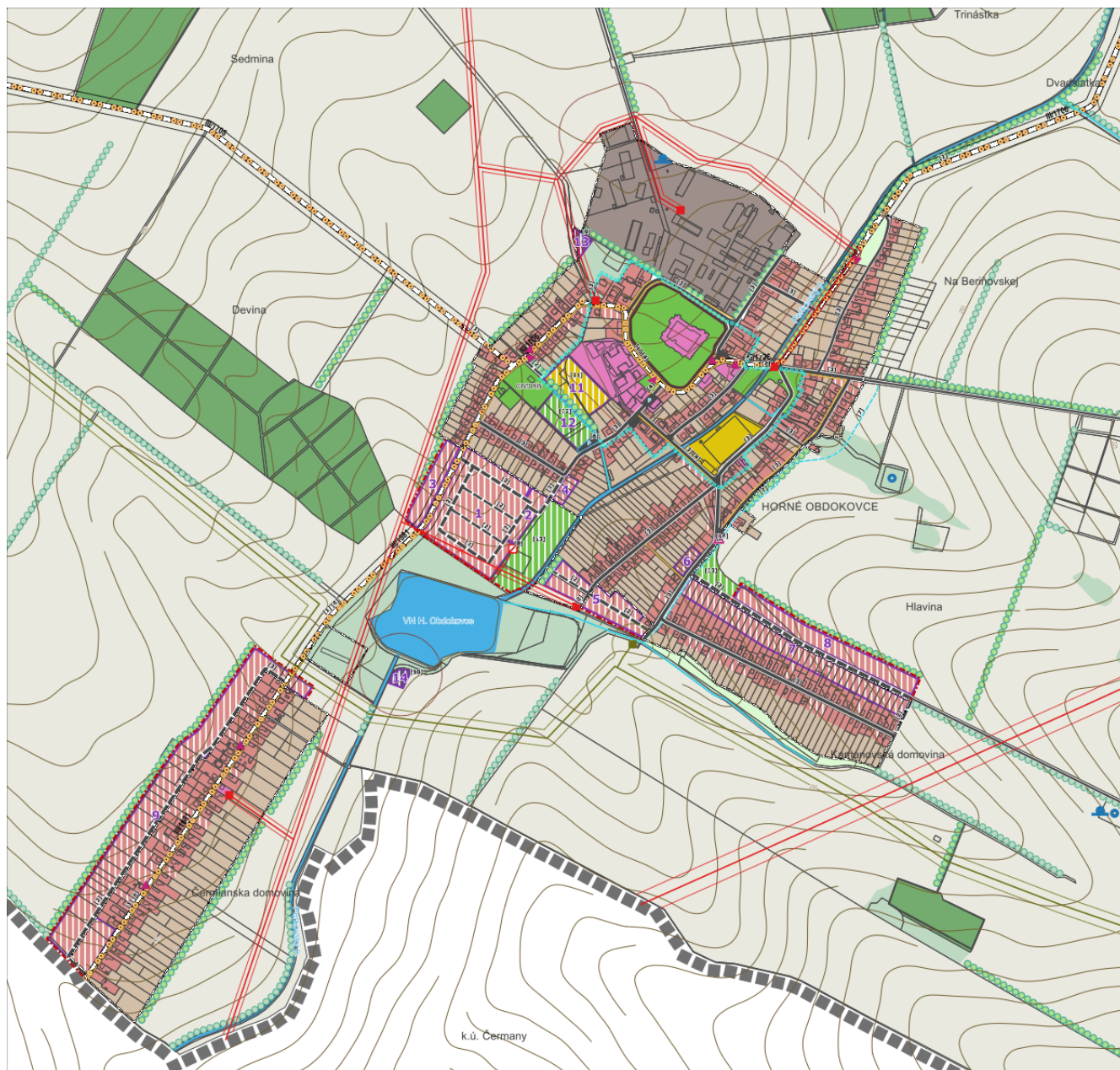
Priestorový rozvoj výrobných funkcií sa má orientovať na revitalizáciu a intenzifikáciu využitia hospodárskych dvorov, s možnosťou čiastočnej transformácie na ľahkú nepoľnohospodársku výrobu typu remeselno-výrobných služieb, stavebníctva, podnikateľských aktivít, prípadne agroturistiky. Rozšírenie existujúceho výrobného územia o nové plochy priemyselnej výroby či logistiky sa neuvažuje. Medzi nové plochy výrobného územia sa zaraďujú len plochy pre zberný dvor a pre čistiarne odpadových vôd Horné Obdokovce a Obsolovce – rozvojové plochy č. 13, 14, 15. Okrem plochy pre zberný dvor a kompostovisko sa v navrhovaných uliciach navrhujú rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu – osobitne pre zber komunálneho zmesového odpadu, kovov, papiera, skla, plastov, bio-odpadu.

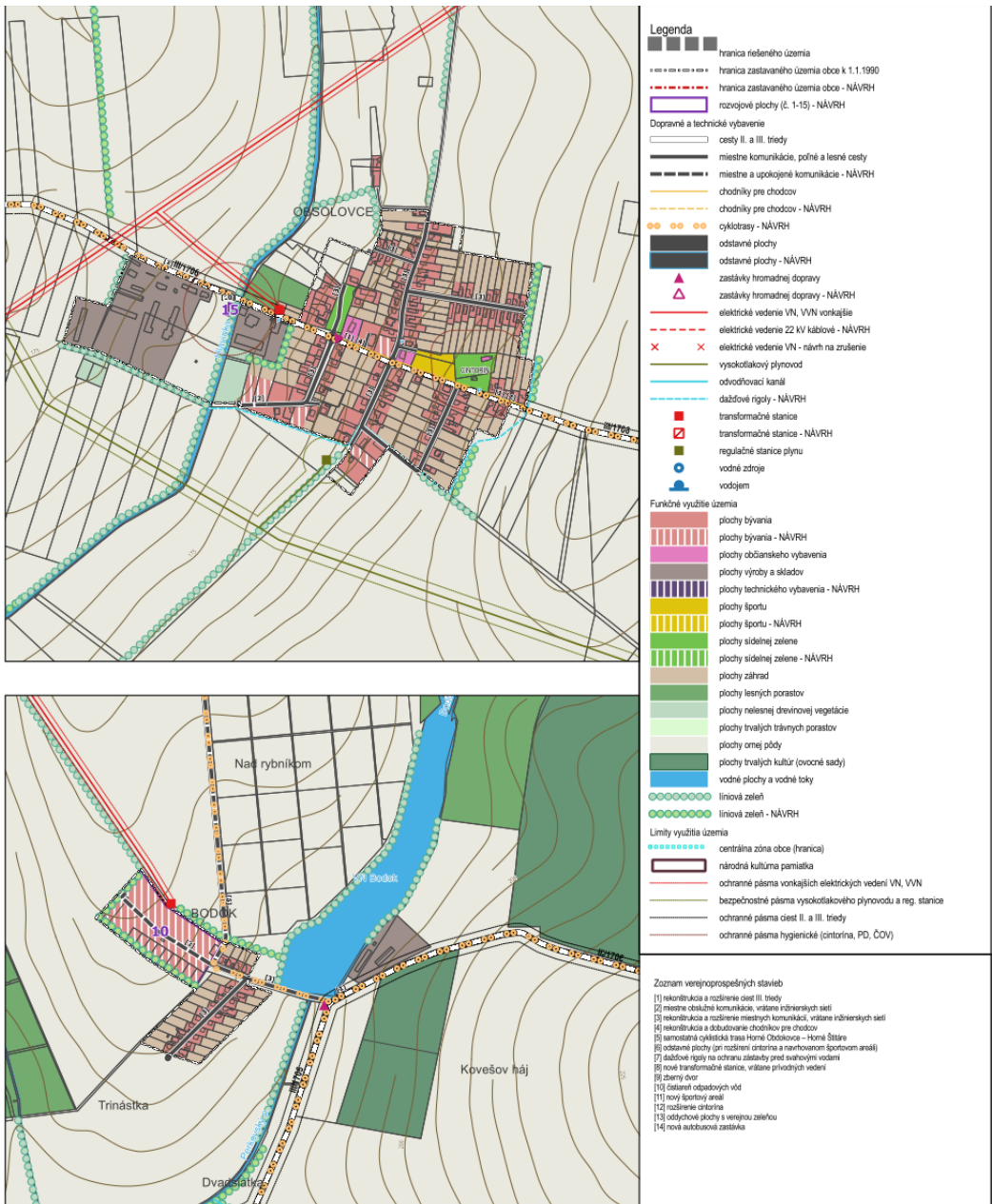
Hodnotená ÚPD navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie v celej obci a napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vyznačenie siete cyklistických trás. Chodníky pre chodcov sa primárne navrhujú dobudovať pozdĺž ciest III. triedy, vrátane spojenia Horných Obdokoviec s časťou Čermianska domovina.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky, úplne sa pri lokalizácii stavebných aktivít vyhýba prvkom ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné vybavenie, technické vybavenie (najmä vysokotlakové plynovody, elektrické vedenie VVN) a ich ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoekologický plán obce Horné Obdokovce, 2017
- Oficiálna stránka obce Horné Obdokovce www.hobdokovce.sk
- Prieskumy a rozboru na územný plán obce Horné Obdokovce, 2017
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Obdokovce na obdobie 2014 - 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Topoľčany, 1994
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Územný plán obce Horné Obdokovce, 2018
- Územný plán obce Veľké Ripňany
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Horné Obdokovce, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Medzi hlavné neurčitosti možno zaradiť skutočnosť, že trasa výhľadovo plánovanej rýchlostnej cesty R8 zatiaľ nie je stabilizovaná v definitívnom koridore a hodnotenie jej vplyvov na životné prostredie je predmetom samostatného procesu EIA.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. priestorových celkov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Horné Obdokovce a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina nových rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, zaraďuje do obytného územia. Ich vymedzením sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Nové plochy pre bývanie sa navrhujú hlavne v jadrovej časti obce. Najväčšie rozvojové plochy pre výstavbu sa navrhujú na južnom okraji obce, na pozemkoch vo vlastníctve obce. Lokalita sa nachádza medzi zastavaným územím a vodnou nádržou Horné Obdokovce. Návrh je prevzatý z obecného zámeru výstavby obytnej zóny. Uvažuje s 54 stavebnými pozemkami pre rodinné domy a 3 pozemkami pre bytové domy. V navrhovanom riešení ho reprezentujú rozvojové plochy č. 1 (pre rodinné domy) a č. 2 (pre bytové domy). V jadrovej časti obce sa okrem toho navrhujú aj menšie rozvojové plochy – č. 3, 4, 5, 6, 7, 8 s celkovou kapacitou pre 62 rodinných domov.

V záujme priestorovo rovnomerného rozvoja územia sa výstavba navrhuje aj v častiach Čermianska domovina, Bodok a v lokalite Kamanovská domovina. Na bývanie sú určené plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce. V miestnej časti Čermianska domovina sa navrhuje rozvojová plocha č. 9, ktorou sa vytvorí paralelná ulica za existujúcou zástavbou pre 32 rodinných domov. V miestnej časti Bodok sa v rámci rozvojovej plochy č. 10 počíta s výstavbou 18 rodinných domov. Okrem toho sa navrhuje aj intenzifikačná výstavba na voľných prielukách.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. Nová rozvojová plocha č. 12 je vymedzená pre rozšírenie cintorína v jadrovej časti obce.

Z hľadiska rozvoja športu a rekreácie prináša hodnotená ÚPD návrh nového športového areálu – na voľnej ploche medzi areálom základnej školy a cintorínom, v rozsahu rozvojovej plochy č. 11. Okrem toho odporúča rozvíjať agroturistiku a cykloturistiku. V návrhu ÚPD sú zahrnuté návrhy viacerých cyklistických trás do okolitých obcí Horné Štitáre, Čermany, Veľké Ripňany, Ludanice. V súvislosti s návrhom nových obytných zón sa počíta s novými oddychovými plochami s verejnou zeleňou, detskými ihriskami a prvkami drobnej architektúry - v blízkosti vodnej nádrže (rybníka) a v časti Kamanovská domovina.

Priestorový rozvoj výrobných funkcií sa má orientovať na revitalizáciu a intenzifikáciu využitia hospodárskych dvorov, s možnosťou čiastočnej transformácie na ľahkú nepoľnohospodársku výrobu typu remeselno-výrobných služieb, stavebníctva, podnikateľských aktivít, prípadne agroturistiky. Rozšírenie existujúceho výrobného územia o nové plochy priemyselnej výroby či logistiky sa neuvažuje. Medzi nové plochy výrobného územia sa zaraďujú len plochy pre zberný dvor a pre čistiarne odpadových vôd Horné Obdokovce a Obsolovce – rozvojové plochy č. 13, 14, 15. Okrem plochy pre zberný dvor a kompostovisko sa v navrhovaných uliciach navrhujú rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu – osobitne pre zber komunálneho zmesového odpadu, kovov, papiera, skla, plastov, bio-odpadu.

Hodnotená ÚPD navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie v celej obci a napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vyznačenie siete cyklistických trás.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky, úplne sa pri lokalizácii stavebných aktivít vyhýba prvkom ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné vybavenie, technické vybavenie (najmä vysokotlakové plynovody, elektrické vedenie VVN) a ich ochranné pásma.

Návrh územného plánu obce Horné Obdokovce nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov najmä v oblasti dopravy a technickej infraštruktúry s identifikovanými nepriamymi vplyvmi:

- návrh vybudovania chodníkov pre chodcov v zastavanom území obce, najmä pozdĺž prietahov ciest III. triedy zastavaným územím obce a do časti Čermianska domovina
- návrh vybudovania / vyznačenia cyklistických trás, s prepojením do okolitých obcí
- návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, doplnenia siete miestnych komunikácií
- návrh výstavby kanalizácie v obci s čistením odpadových vôd – zlepši hygienické podmienky a zvýši komfort obyvateľov
- návrh napojenia nových rozvojových plôch aj na ostatné inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod
- stanovenie zásad pre výstavbu obytných budov na území so stredným radónovým rizikom v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. a vyhlášky č. 528/2007 Z.z.
- stanovenie opatrení pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy
- doplnenie jednej novej autobusovej zastávky pre zabezpečenie dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu uvažuje rast počtu obyvateľov na 1779, zo súčasnej úrovne 1516 obyvateľov. Značné nároky na riešenie obytnej funkcie vyplývajú z viacerých faktorov - mimoriadne vysokej obložnosti bytov, relatívne nízkeho podielu neobývaných bytov, vyrovnanej migračnej bilancie a očakávaného ekonomického rozvoja regiónu v blízkosti automobilového závodu Jaguar v Nitre.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné a podnikateľské aktivity v zastavanom území a jeho navrhovanom rozšírení. Tieto regulatívy predstavujú prevenciu potenciálnych negatívnych vplyvov jednotlivých urbanistických funkcií, predovšetkým negatívnych vplyvov na obytné územie. Významné pozitívne sociálne dopady možno očakávať od zámerov revitalizácie verejných priestranstiev a vytvorenia nových oddychových plôch. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru a stať sa nositeľom identity obce.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad. Geodynamické javy typu zosuvov sa v riešenom území nenachádzajú, z tohto dôvodu žiadne vplyvy nemožno predpokladať.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Pozitívny vplyv strategického dokumentu na ovzdušie možno ďalej vidieť v stanovení regulatívov funkčného využívania územia s obmedzením rušivých prevádzok i drobnochovu v obytnom území.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Riešenie zdôrazňuje potrebu zachytávať vodu v zastavanom území, preferovať priepustné povrchy vytvorené z retenčnej dlažby. Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú situované mimo území povodňového ohrozenia. Súčasne sa navrhujú opatrenia na ochranu zastavaného územia pred svahovými vodami, ako aj špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny.

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej

kanalizácie s čistením odpadových vôd. Opatrenie bude mať pozitívny priamy vplyv na vodné pomery.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 19,23 ha. Uvažujú sa zábery pôd 3. a 6. skupiny kvality podľa zákona č. č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Zábery lesných pozemkov sa neuvažujú.

Vzhľadom k tomu, že významnejšie spoločenstvá flóry a fauny sa viažu na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a do týchto plôch činnosti a stavby podľa územného plánu obce Horné Obdokovce nezasahujú, negatívne vplyvy na faunu a flóru sa nepredpokladajú. Návrh taktiež nezasahuje do oblasti lokálne významnej mokrade s biotopmi vlhkomilnej vegetácie ani do lesných biotopov európskeho významu v lesných porastoch západne a severne od zastavaného územia obce.

Návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom oddelenia rôznych urbanistických funkcií. Líniová zeleň sa navrhuje aj po obvode zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia, čím sa kompozične zafixuje pôdorys sídla voči okolitej krajine.

Krajinný obraz mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie.

Nakoľko sa v k.ú. Horné Obdokovce nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny ani chránené územia sústavy Natura 2000,

konštatujeme nulové vplyvy na chránené územia. Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované všetky relevantné ochranné pásma.

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národné kultúrne pamiatky, ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk. Návrh vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu vychádzať z pôvodných zastavovacích štruktúr a z tradičnej urbanistickej mierky vidieckej zástavby. Z tohto dôvodu sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Horné Obdokovce bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Topoľčany, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-TO-OSZP-2017/010692-Pu zo dňa 08.11.2017. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- pri vypracovaní územnoplánovacej dokumentácie obce rešpektovať nadradenú územno-plánovaciu dokumentáciu a zosúladiť aktivity obce s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (v kap. 2.2)**
- v prípade ak existujú negatívne vplyvy návrhu strategického dokumentu na záujmy všetkých zložiek životného prostredia do správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu vypracovať aj návrhy zmierňujúcich opatrení, ► **ÚPD nepredpokladá lokalizáciu zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie;**

opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov, resp. súčasných environmentálnych problémov sú uvedené v kap. C.IV tejto správy

- pri navrhovaní konkrétnej činnosti, ktorá dosiahne prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov resp. spĺňa ustanovenia § 18 zákona pri zmene činnosti vykonať posúdenie v zmysle zákona pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti a postupovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ► **ÚPD nenavrhuje nové konkrétne zámery presahujúce prahové hodnoty (zámery obytnej zóny i rýchlostnej cesty boli predmetom posudzovania v samostatnom procese EIA)**
- z hľadiska záujmov ochrany ovzdušia odporúčajú umiestňovať také činnosti, ktoré negatívne neovplyvnia dobrú kvalitu ovzdušia v danom území, ► **ÚPD nenavrhuje činnosti / zámery, ktoré by mali negatívny vplyv na ovzdušie a súčasne navrhuje preventívne pôsobiace regulatívy, ako vyplýva z hodnotenia vplyvov na ovzdušie v kap. C.III.4 tejto správy**
- pri riešení infraštruktúry odpadového hospodárstva postupovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, aby bola dodržaná hierarchia odpadového hospodárstva stanovená v § 6 zákona o odpadoch a obec si plnila všetky povinnosti vyplývajúce z § 81 zákona o odpadoch pre nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, ► **je riešené v návrhu ÚPD, v kap. 2.13**
- Upozorňuje, že v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov je okresný úrad v sídle kraja pri územnoplánovacej a povoľovacej činnosti dotknutým orgánom štátnej správy a záujmy prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzenia ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok uplatňuje formou záväzného stanoviska, ► **berie sa na vedomie**
- V riešenom území nie sú v IS environmentálnych záťaží evidované žiadne environmentálne záťažové faktory, ktoré by mohli ovplyvňovať využitie predmetného územia. ► **berie sa na vedomie**
- pri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja obcí v oblasti dopravy je potrebné rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry a ÚPN-O Horné Obdokovce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy, Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Stratégiou rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020, Strategickým plánom rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (v kap. 2.12.1)**

- predmetnú územnoplánovaciu dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (v kap. 2.2)**
- na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon), ► **ochranné pásma sú rešpektované a dodržané v návrhu ÚPD (v kap. 2.9, 3.8)**
- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD**
- rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry, predovšetkým trasovanie a ochranné pásmo rýchlostnej cesty R8, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (kap. 2.12.1)**
- dopravné napojenia jednotlivých lokalít, jednotlivé cestné komunikácie, statickú dopravu, cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (kap. 2.12.1)**
- dopravné napojenia na cestnú sieť riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (kap. 2.12.1)**
- pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazať investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe, ► **je rešpektované v návrhu ÚPD (kap. 2.12.1)**
- upozorňuje, že zákonom č. 378/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (novela

kompetenčného zákona) sa s účinnosťou od 01. 01. 2017 zmenil názov Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky na Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. ► **berie sa na vedomie**

- v katastrálnom území obce Horné Obdokovce (ďalej len predmetní územie) je evidovaných päť odvezených skládok tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii ► **je zohľadnené a zakreslené v návrhu ÚPD a vyplýva aj z kap. B.II.3 tejto správy (navrhuje sa úplná rekultivácia skládky)**
- predmetne územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia, ► **podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika sú v ÚPD stanovené v kap. 2.13**
- informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14> ► **berie sa na vedomie**
- podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia. ► **podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika sú v ÚPD stanovené v kap. 2.13**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

.....

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Horné Obdokovce je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke www.cityplan.eu/hobdokovce

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Horných Obdokovciach, 01. 06. 2018

MVDr. Jana Martonková, starostka obce

.....

(podpis, pečiatka)